

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται νὰ ιδῃ τις, διὰ μὴ δρώμενος λόγ. σύνηθ. καὶ Τσακων.: Ἀόρατος δύναμις λόγ. σύνηθ. Ξαφνικά ἀκούει μιὰ φωνὴ βαθεῖα καὶ φωνάζει σὰν νὰ ἐρχότανε ἀπὸ βάθη ἀόρατα ΔΒουτυρ. Μέσ' ἓ τοὺς ἀνθρωποφάγ. 83. Ὁ Θεός ἔγι ἀόρατε Τσακων. 2) Ἀφαντος Τσακων.: Ὁ βάννε ἐνάτε ἀόρατε (τὸ ἀρνὶ ἔγινεν ἀφαντο). 3) Λίαν ύψηλός, δυσθεώρητος Ζάκ. Τσακων.: Ἐγκι τὸ τζυπαρίσσι εἴη ἀόρατε (αὐτὸ τὸ κυπαρίσσι εἰναι πολὺ ύψηλὸν) Τσακων. || Φρ. Ὡ τὰ σαράντ' ἀόρατα! (πρὸς ἔκφρασιν δυσθεώρητου ύψους) Ζάκ. Συνών. θεόρατος.

Β) Ούσ. 1) Ὁ Θεός Πελοπν. (Μάν.): Τοῦ μίλησε ὁ ἀόρατ'. 2) Τὸ ἀπρόοπτον, ἀπροσδόκητον κακὸν Αἴγιν. Σκόπ.: Τό παθα ἀπὸν οὐράντ' Σκόπ. || Φρ. Μπά, ποῦ νὰ σου ὡρῇ τ' ἀόρατο! (ἀρά) Αἴγιν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀξιφρεάτ.

ἀιοράτως ἐπίρρο. Θήρ. ἀοράτ' Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίρρο. ἀοράτως.

1) Διὰ θείας ἐμπνεύσεως, ἐκ Θεοῦ Θήρ.: Μὰ εἰδά ὑελες ἐτσαδὰ ἀοράτως νὰ μάθῃ τὸ παιδί σου γράμματα; 2) Χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῇ κάνεις, μετὰ μεγάλης σπουδῆς Στερελλ. (Αἴτωλ.): Σηκώθ' κι ἀοράτ' κι πῆ.

ձου ἐπιφών. Σύμ. ἀοῦ Ζάκ.

Λέξις πεποιημένη.

1) Ἐκφράζει χλευασμὸν Σύμ. 2) Ἐκφράζει ἔκπληξιν ή θαυμασμὸν Ζάκ.: Αοῦ, βιός! (τί πλήθος!)

ձουρὶ ἐπιφών. Κρήτ.

Λέξις πεποιημένη.

Ἐπιφώνημα προτροπῆς δηλωτικόν, διὰ τοῦ ὅποίου οἱ κυνηγοὶ προτρέπουν τοὺς κύνας διὰ νὰ δρμήσουν κατὰ τοῦ θηράματος ἢ οἱ ποιμένες προτρέπουν τὰ πρόβατα διὰ νὰ τοὺς ἀκολουθοῦν: Ἄσμ.

Αονρί, λαγό μὴ δῆς | κι ἄνε δῆς, νὰ στραβωθῆς! (εἰρων.)

ձουρίδα ἡ, Κύπρ. ἀονρία Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀέρας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίδα. Ἡ τροπὴ τοῦ εἰς ον ἀναλογικῶς πρὸς τὸ ἀνεμούρα (II). Περὶ τῆς λ. πβ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 25.

1) Ἀνεμόμυλος κατασκευαζόμενος ὡς ἄθυρμα ὑπὸ τῶν παιδῶν ἐκ ξηρῶν καυλῶν ἀσφοδέλου: Φρ. Ἔν τέλεια ἀονρία! Σὰν νὰ τονι ἀονρία! Τὰ λόγια του ἔν ἀονρίδες! (πβ. συνών. φρ. γυρίζει σὰν ἀνεμοδούρα). Συνών. ἀνεμοδούρα 4. 2) Καυλὸς ἀσφοδέλου.

ձουτεινέτερον ἀντων. κτητικὴ γ' προσ., κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) ἀβουτεινέτερον Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) ἀγουτεινέτερον Πόντ. (Χαλδ.).

Ἐκ τοῦ πληθ. ἀουτεῖν' τῆς ἀντων. ἀοῦτος, δι' ἥν ίδ. τοῦτος.

Ο ἀνήκων εἴτε ἡ ἀνήκουσα εἴτε τὸ ἀνήκον εἰς τούτους ἢ δι τούτων - ἡ τούτων - τὸ τούτων, πάντοτε μετὰ τοῦ ούδ. ἄρθρου προτασσομένου ἔνθ' ἀν.: Τ' ἀουτεινέτερον τ' δοπίτ' - τὸ παιδίν - τὸ χωράφ' - δι κύρ' (πατήρ) - ἀδελφὴ κττ.

ձոύτικος ἐτυπώθη εἰς τὸ ἄρθρον ἀλλέικος, ἀλλ' ἀμάρτυρον. Πβ. ἀίτικος.

ձռ ἐπιφών. κοιν. ἀπά κοιν. ἀπά Κρήτ. ἀπάν Πόντ. (Τραπ.) ἀπόν Κεφαλλ. Παξ. ἀπ-πα Κύπρ. Ρόδ. ἀπ-πον Ρόδ. ἀπά Καππ. (Σινασσ.)

Λέξις πεποιημένη.

1) Ἐπιφών. ἐπὶ αιφνιδίας τινὸς κινήσεως κοιν.: Ἀπ καὶ τὸν ἔπιασα. Μὲν σιγμὴ ἀπ μοῦ ξέφυγε κοιν. Καθὼς ἔκανε νὰ κινήσῃ, ἀπ δι κάβουνδας ἐκόλλησε ἐς τὴν οὐρά της

χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ (ἐκ παραμυθ.) Πελοπν. (Πάτρ.) Συνών. χάπ. 2) Λέξις παιδικὴ ἀπαντῶσα εἰς φράσεις δηλούσας κίνησίν τινα κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Τραπ.): Πάμε ἀπα! (ἔλα νὰ πάμε περίπατον!) Ἐλα ἀπ ἡ σήκω ἀπα (έγερθητι) κοιν. Ποίσον ἀπαν (συνών. τῇ προηγουμένη) Τραπ. Κάνι ἀπα (πίε) Ἰμβρ. Ἀπ-πον τὸ μαμά (φάγε τὸ ψωμί) Ρόδ.

***ἀπαβγάσμι** τό, ἀπωβάσμι' Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ο. *ἀπαβγάζω, δι' ὁ πβ. ἀπλοῦν *ἀβγάζω.

Τὸ πρῶτον φόν τῆς ὁρνιθος: Ὁσήμερον ἐπέρα ἔναν ἀπωβάσμι'.

***ἀπαβγασμόπουλλο** τό, ἀπωβασμόπον Πόντ. (Σάντ.)

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. *ἀπαβγάσμι.

Τὸ μικρὸν *ἀπαβγάσμι, δι ίδ.

ἀπαβγατένω ἀμάρτ. ἀπαβγατένου Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ο. ἀβγατένω.

Αὐξάνω, προσανέάνω. Συνών. ἀβγατένω Β1, ἀβγατίζω Β1, ἀπαβγατίζω.

***ἀπαβγατίζω** ἀμάρτ. ἀπαβγατίζου Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Ἐκ τοῦ ο. ἀπαβγατίζω.

Προσανέημα, συμπλήρωμα: Εἴνι κουντὸ τοὺ στ' λιάρ', θέλλ' ἀπαβγάτ' σμα. Συνών. ἀβγατίσι 4, ἀβγατίσμα 1.

***ἀπαβγουλλιάζω** Μῆλ. —Λεξ. Μ. Εγκυκλ. Πρω.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀπάβγον λλό.

Παύω νὰ γεννῶ φά, ἐπὶ ὁρνιθος.

ἀπάβγουλλο τό, Αἴγιν. Μῆλ. Νάξ. (Φιλότ.) —Λεξ. Μ. Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ούσ. ἀβγούλλι.

Τὸ τελευταῖον φόν τῆς ὁρνιθος.

ἀπαγάληα ἐπίρρο. Ἀνδρ. Ἡπ.(Χουλιαρ.) Θράκ. Σκόπ. Στερελλ. (Αμφ. Εύρυταν. Μεσολόγγ.) Χίος (Χαλκ. κ. ἀ.) —Λεξ. Μ. Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἀπογάληα Ἡπ. Θεσσ. Μακεδ. (Μελέν.) —Λεξ. Κομ. Λάουνδ. Μπριγκ. ἀπογάληα Ἡπ. (Ζαγόρ. Χουλιαρ.) Θράκ. (Άδριανούπ.) Μακεδ. (Νάουσ.) ἀπογάληα Ἡπ. (Τσαμαντ.) παγάληα Εύβ. Ἡπ. (Ζαγόρ. Χουλιαρ. κ. ἀ.) Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Θράκ. Μακεδ. (Βελβ. Ανασελ. κ. ἀ.) πονγάληα Ἡπ. (Χουλιαρ.) Μακεδ. (Σέρρ. κ. ἀ.) πεγάληα Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρο. ἀγάληα.

Βραδέως, ήσύχως, ήρέμα, ἐπαναλαμβανόμενον ἐνίστε δις πρὸς ἐπίτασιν τῆς σημασίας ἔνθ' ἀν.: Ἀπαγάληα νὰ μὴν πέσῃς Χίος Τραύα το ἀπαγάληα Ἀνδρ. Ἀπαγάληα γάληα τοῖβε το αὐτόθ. πονγάληα πονγάληα πῆγι νὰ δῃ τί τορέζ' Μακεδ. Ἀπονγάληα νά ὁρθ' ζαγόρ. παγάληα, γιέ μ' Καλαμπάκ. || Παροιμ.

πονγάληα πονγάληα γένιτι νὰ ἀγουρίδα μέλι (πᾶν ἔργον ἀπαιτεῖ χρόνον ἵνα συντελεσθῇ. Συνών. παροιμ. ἀγάληα ἀγάληα γίνεται νὰ ἀγουρίδα μέλι) Σέρρ. Συνών. ἀγάληα 1, ἀγαληούτσικα, ἀνάπαλα 1, ἀνέστα 1β, ἀπαγάληούτσικα, ἀπαλὰ 1, σιγά, σιγανά. Πβ. ἀλαφρὰ 2, ἀνάλαφρα 1, ἀναχλά 1, γλυκά, μαλακά.

***ἀπαγαληούτσικα** ἐπίρρο. Θεσσ. (Ζαγόρ.) ἀπονγάληούτσικα Θράκ. (Άδριανούπ.) παληούτσικα Θράκ. (Μάλγαρ.)

